

MYNÄLAHTI OSANA HYVINVOIVAA SAARISTOMERTA

Eemeli Huhta, Saaristomerityön asiantuntija

23.1.2025

VALONIAN VESIENHOITOA TUKEVA TOIMINTA

Valonia (toimii osana V-S liittoa) - Varsinais-Suomen kuntien yhteinen kestävän kehityksen ja energia-asioiden asiantuntijaorganisaatio

Hanketoiminta

Hankkeistamalla edistetään laaja-alaisesti maakunnan vesien hyvän tilan saavuttamista ja luontokadon pysäyttämistä. <https://valonia.fi/toiminta-ja-hankkeet/>

Neuvonta ja asiantuntijatyö

Tarjoaa tietoa ja käytännön ratkaisuja sekä asiantuntija-apua ympäristön tilan parantamiseksi.

Sidosryhmätyö & viestintä

- Luo yhteistyömahdollisuuksia ja viestii laaja-alaisesti mitä erityisesti kunnat ja kuntalaiset voivat tehdä vesiensuojelun hyväksi.*

Valonian toiminnan alustana myös [Varsinais-Suomen vesistökuunnostusverkosto](#).

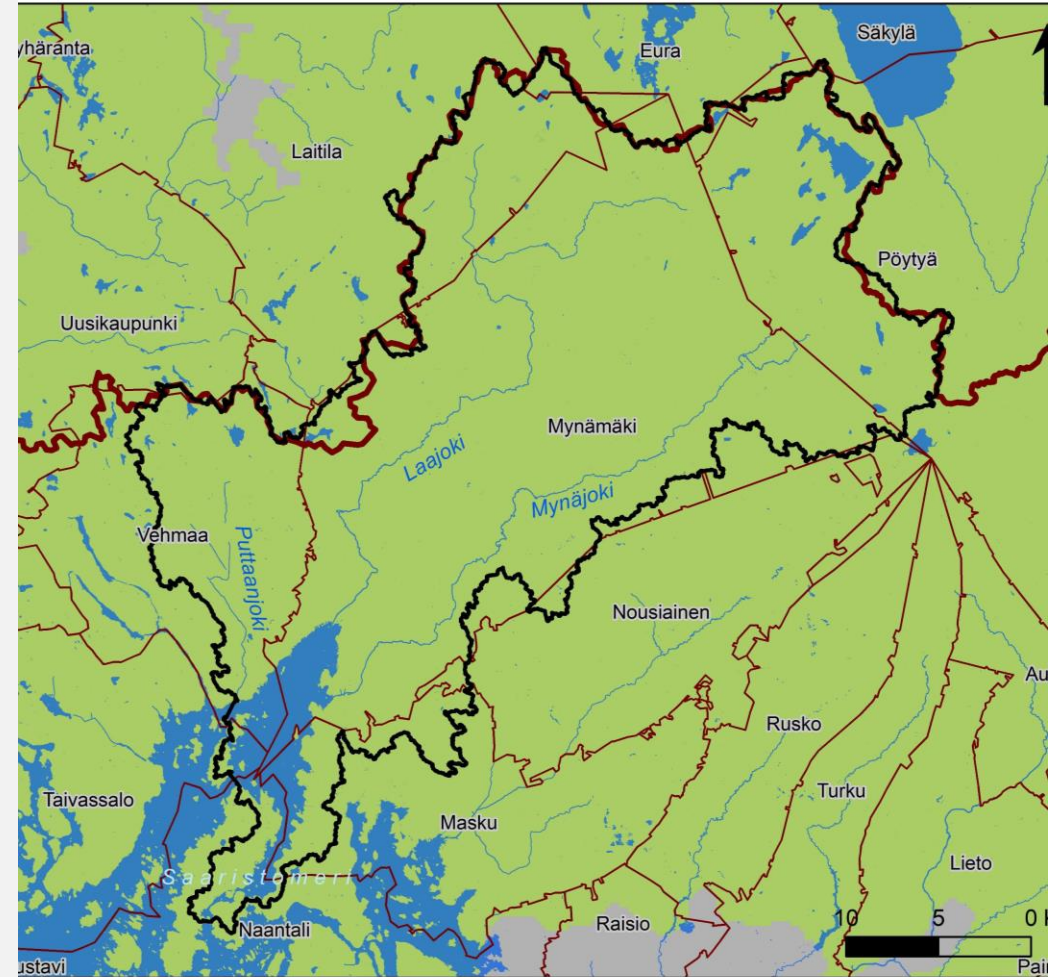

VESIENHOIDON TOIMINTA MYNÄLAHDEN ALUEELLA

Suunnitelmat toiminnan perustana

Raportteja ja selvityksiä Mynälahden alueelta

- Vehmaan vesistöjen hoito- ja virkistyskäyttösuunnitelma. 2019. Vehmaan vesistöjen hoito- ja suojeluyhdistys
- Mynäjoen vesistöalueen vesiensuojelutoimenpiteiden yleissuunnitelma, Julkaisu nro 120. 2022. P. Salmi ym. Lounais-Suomen vesiensuojeluyhdistys ry.
- Taimen Turunseudun virtavesissä - Kalataloudellinen kunnostustarve. 2013. Toim. Laaksonlaita & Huhta. Turun ammattikorkeakoulu.
 - **Mynäjoella merkittävää kalastollista potentiaalia – kalojen kulun mahdollistaminen tärkeää**
- Mynälahden Sarsalanaukon ja Musta-aukon ranta-alueiden monikäyttösuunnitelma. 2013. Orjala. Ely-keskuksen raportteja.
- VS ja Satak. Vesien- ja merenhoidon suunnitelmat

© Kartta: VARELY

VESIENHOIDON HANKETOIMINTA MYNÄLAHDEN ALUEELLA

- **Mynälähden ympäristöyhteistyö –hanke (Mynälahti-yhdistys & Turun AMK)**
 - Hankkeessa pyritään rakentamaan vesiensuojelun toimijaverkoston Mynälähdelle ja sen valuma-alueen alueelle.
- **Turun AMK:n Maameri2-hanke – Mynälähden tilan seuranta**
- **Ruovikonleikkuut Naantalin Livonsaarella –hanke**
- **ACWA-Life, kohdealueena Mynäjoen valuma-alue (haettu uudelleen rahoitusta, Ely-keskus)**
 - Täysimääräinen vesienhoidon toimenpideohjelman toteutus
- **Askaisten- ja Mynälähden valuma-alueyhteistyö –hanke (rahoitusta haettu)**
 - **Tuetaan alueen toimijoita vesienhoidon toiminnassa**
 - Laaditaan alueelliset tavoitteet ja yhteistoimintasuunnitelma vesienhoidon järjestämiselle
- **Saaristomeri-ohjelma**
 - Ravinnekuormituksen vähentäminen – laajasti toimia: maatalousmaa, ravinteiden kierto, vesienhoito ja -kunnostukset

VALONIAN MYNÄJOEN VESISTÖALUEEN VESIENSUOJELUTOIMENPITEIDEN TOTEUTTAMINEN

- VARELY tilannut työn Valonialta **Mynäjoen valuma-alueen vesiensuojelutoimenpiteiden edistämiseksi** (toteutetaan 2025 aikana)
- **Kannattaa olla Valoniaan yhteydessä mikäli:**
 - Haluat toteuttaa vesienhoidon toimia maillasi tai tiedossasi on potentiaalinen toimenpidekohde
 - Tiedossasi on paikallisia tulva- tai kuivuushaasteita
 - Tiedossasi on paikallisia kuormitus- tai eroosiohaasteita

Yhteystiedot: Eemeli Huhta
(eemeli.huhta@valonia.fi) ja Jarkko Leka
(jarkko.leka@valonia.fi)

SAARISTOMERI-OHJELMAN KÄYNNISSÄ OLEVAT TOIMENPITEET

- 1. Maataloustuilla rahoitettavat ympäristötoimet (CAP-suunnitelma – tiivis yhteistyö MTK V-S ja ProAgrian kanssa)**
 - Mm. suojavyyöhykkeet, talviaikaisen kasvipeitteisyyden lisääminen ja kohdentaminen, kerääjäkasvit, maanparannus- ja saneerauskasvit, ympäristö- ja ilmastosuunnitelma, neuvopalvelu
- 2. Maanparannusaineiden käyttö (kipsi, rakennekalkki, kuitu)**
- 3. Maan kasvukunnon parantaminen**
 - Mm. pellon vesitalous, maanmuokkausmenetelmät, viljelykierto, syväjuuriset kasvit
- 4. Vesien kunnostus ja vesienhallinta**
 - Vesistökuunnostushankkeet, kuten uomakunnostukset, virtausolosuhteiden parantaminen, erilaiset vesistöissä ja valuma-alueella tehtävät toimenpiteet
 - Vesienhallinnan toimenpiteet, joilla vaikutetaan vesien määrään ja laatuun valuma-alueella, uomissa, järvissä ja joissa – Kuivuus- ja tulvariskien ennaltaehkäisy
- 5. Ravinteiden kierrätys ja siirto (eläin- ja kasvitilojen tukeminen, lannan siirto)**
- 6. Viestintä (osaamisen kasvattaminen/koulutukset – viljelijät, hallinto, asiantuntijat, yhdistykset, kunnat)**

SAARISTOMERI-OHJELMAN JA VALONIAN TARJOAMAT MAHDOLLISUUDET

Mahdollisuudet:

- Käytännön tuki toimenpiteiden suunnitteluun ja rahoituksen hakemiseen
- Apua yhteistyön järjestämisessä ja viestinnässä
- Suunnitelmien ja toimenpiteiden toteuttaminen yhteistyössä ja osana laajempaa hanketta
- Yhdistyksenä hankekumppanin eli hankkeen osatoteuttajan rooli
- Paikallisena yhteistyökumppanina toimiminen
- Talkootyö osana hankkeita

MITEN MYNÄLAHDEN TILAN PARANTAMISEEN VOI OSALLISTUA?

- **Vinkkejä kaikille**

- Paikallinen aktivointi
- Paikallisten vesiensuojelu- ja kyläyhdistyksien toimintaan osallistuminen
- Taloudellinen tuki ja lahjoitukset
- Tietouden lisääminen ja positiivinen viestintä
- Suosi lähiruokaa ja luomu-tuotteita
- Käytä puutarhassa vain sen verran ravinteita ja torjunta-aineita kuin kasvit tarvitsevat
- Pidä tonttisi vesistöjen varsilla sijaitsevat alueet kasvipeitteisinä ympäri vuoden

- **Maanomistajat**

- Vesienhallinnan kehittäminen omilla mailla – vettä viivyttävät ja pidättävät rakenteet vähentävät kuormitusta ja eroosiota
- Vesienhallinnan ja -suojelun toimien toteuttaminen omilla mailla (esim. kosteikot, ojakatkot, maa- ja metsätalouden kasvukunto- ja vesiensuojelutoimet, kasvipeitteisyyden lisääminen)

RAHOITUSMAHDOLLISUUDET

Rahoitusmahdollisuuksia koottu: <https://www.rahatpintaan.fi/>

Maatalous

- Maatalouden ympäristötukijärjestelmä (maatalouden elinkeinoharjoittajat)
- EU:n maaseuturahoitus: Ei-tuotannolliset investointituet (viljelijät, rekisteröidyt yhdistykset, vesioikeudelliset yhteisöt)

Metsätalous

- Metka-tukijärjestelmä

Vesienhoito ja -kunnostus

- Ympäristö- ja Maa- ja metsätalousministeriöiden vesiensuojelun teemakohtaisista valtionavustuksista (Ely-keskukset usein myöntävät)

Esim:

- Vesien- ja merenhoidon, sekä vesistö-, vesitalous- ja kalataloustoimenpiteiden avustukset
- Ympäristökasvatuksen ja -valistuksen hankeavustukset
- Ahti-ohjelma esim. Ravinteiden kierto
- **Leader -rahoitus**

RAHOITUSMAHDOLLISUUDET

- **Centrum Balticum –sätiön Saaristomeren suojelurahasto**
- **Ålandsbankenin Itämeriprojekti – Haku käynnissä 28.2.2025 asti**
- **Metsä Group: Luontohankkeiden rahoitusohjelma – Avautuu keväällä 2025**
- **Pankkien paikalliset avustukset**
 - Esim. Turun seudun Osuuspankki ja Lounaisrannikon Osuuspankin sätiö (Uusikaupunki, Laitila, Masku, Kustavi, Taivassalo) ovat jakaneet avustuksia (ei hakua tänä vuonna).
- **Kunnat**
 - Kunnat saattavat myöntää pieniä avustuksia yhdistyksille vesistökuunnostushankkeisiin (esim. Salon ja Naantalin kaupunki)
 - Jotkin kunnat saattavat myöntää ns. sosiaalisia/korottomia lainoja esim. hankkeen siltarahoituksen kattamiseksi